

Dorpsvisie Luyksgestel

Inhoud

Voorwoord	iii
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Werkwijze.....	1
1.3 Opzet.....	1
2 Relatie DOP, iDOP en dorpsvisie 2009 – 2025	2
3 Beschrijving van de huidige situatie	3
3.1 Inleiding.....	3
3.2 Algemeen.....	3
3.3 Voorzieningen	4
3.4 Verenigingsleven	5
3.5 Zorg, welzijn en samenleven	6
3.6 Openbare ruimte	7
3.7 Wonen.....	8
3.8 Verkeer en vervoer	9
3.9 Economie en werk	10
3.10 Recreatie en tourisme.....	10
3.11 Communicatie	11
4 Toekomstvisie voor Luyksgestel 2009 – 2025	11
4.1 Inleiding.....	11
4.2 Algemeen beeld	12
4.3 Voorzieningen	12
4.4 Verenigingsleven.....	13
4.5 Zorg, welzijn en samenleven	14
4.6 Openbare ruimte	15
4.7 Wonen.....	15
4.8 Verkeer en vervoer	16
4.9 Economie en werk	18
4.10 Recreatie en toerisme.....	18
4.11 Communicatie	18
5 Projecten	18
6 Bijlagen	19

Voorwoord

Kempenland, aan de Dietsche kroon wonderfrissche perel;
Kempenland, welig-zoete woon van den koenen kerel.
Kempisch volk, zoo vroom en blij, schoon van ziel en lijve
harde tijden gaan voorbij, maar een volk moet blijven.
Op de heide waait de wind, vrij van haag en heg,
op de heide waait de wind alle zorgen weg.

(Jo Simons schreef in 1941 deze tekst in het vierde couplet)
Aldus verzameld en opgetekend door Harrie Franken (liedarchief Weebosch-
Bergeijk)

Het geeft een impressie van het leven en werken van de Kempische mens.
Een volksaard die ook nu nog te herkennen is in de kracht en het
doorzettingsvermogen om de leefbaarheid van de kern te vergroten.
Het is hier goed wonen, ondanks of misschien wel dank zij de “harde tijden”
zijn de meeste Luyksgestelnaren gebleven.
Door de handen in elkaar te slaan, de schouders eronder te zetten zijn al vele en
belangrijke activiteiten tot bloei gekomen. In moderne termen spreken we dan
over burgerparticipatie en draagvlak.

Het is belangrijk nieuwe kaders te scheppen om deze standvastigheid nog meer
mogelijkheden te bieden, want... veel kunnen we zelf!

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De directe aanleiding om een dorpsvisie te ontwikkelen is ontstaan door de noodzakelijkheid te komen tot een iDOP. De inwoners van Luyksgestel werden geraadpleegd om hun wensen ten aanzien van een aantal onderwerpen op tafel te leggen. Tegelijkertijd heeft de Dorpsraad een traject ontwikkeld om een zo goed mogelijke communicatie te ontwikkelen met hun achterbannen. Deze zogenoemde clusterbenadering heeft een aantal zeer belangrijke wensen vanuit deze clusters opgeleverd. Als derde reden om te komen tot een ontwikkelen van een dorpsvisie, was de overdracht van de Stuurgroep Ouderenproof van hun verworvenheden in het kader van Wonen, Welzijn en Zorg met betrekking tot ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking en de borging daarvan.

1.2 Werkwijze

De inbreng van de Luyksgestelnaren bij het ontwikkelen van een dorpsvisie moet gewaarborgd zijn. Hiertoe heeft de Dorpsraad een aantal processtappen gezet.

Allereerst hebben wij in overleg gekozen de inwoners van Luyksgestel via clustergesprekken te benaderen. Vervolgens heeft de Dorpsraad gebruik gemaakt van de uitkomsten van de twee dorpenavonden die gehouden zijn in het kader van het ontwikkelen van een iDOP. En last but not least hebben wij de borging van de verworvenheden van de Stuurgroep Ouderenproof ingebracht.

1.3 Opzet

De opzet van deze dorpsvisie ziet er als volgt uit.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de relatie tussen DOP, iDOP en dorpsvisie.

Hoofdstuk 3 geeft een beeld van de kern Luyksgestel aan de hand van een beschrijving van de feitelijke situatie. Hoofdstuk 4 is een weergave van de wensen van de inwoners van Luyksgestel voor de toekomst. Hoofdstuk 5 bevat alle actiepunten die een gevolg zijn van de wensen uit hoofdstuk 4.

Verder zullen een aantal bijlagen deze dorpsvisie completeren.

2 Relatie DOP, iDOP en dorpsvisie 2009 – 2025

In oktober 2006 is het rapport ‘Bergeijk, kernen in ontwikkeling, Dorpenontwikkelingsplan’ (verder te noemen DOP) door de raad vastgesteld. Het plan is een vernieuwde versie van het volkshuisvestingsplan, waarin niet alleen het wonen aan de orde komt, maar ook de leefbaarheid. In dit plan staan de zes kernen van Bergeijk beschreven en zijn er aanbevelingen gedaan om de leefbaarheid te verbeteren. De nadruk ligt nog steeds op woningbouw, maar daarnaast wordt ook aandacht besteed aan onderwerpen als verkeersveiligheid, de inrichting van de openbare ruimte en bedrijventerreinen. De ‘zachte’ sectoren van leefbaarheid, zoals zorg, cultuur en welzijn, komen in het plan nauwelijks aan bod.

De provincie heeft in het kader van ‘Perspectiefrijk Brabant’ een subsidieregeling in het leven geroepen voor uitvoeringsprojecten die bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid in kleine kernen. Belangrijke voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze subsidieregeling ‘Leefbare dorpen 2009’ zijn het voldoende aandacht schenken aan de sociaal-culturele ontwikkeling van een kern en het in voldoende mate betrekken van de dorpsbewoners bij het vaststellen en uitvoeren van de gewenste sociaal-culturele ontwikkeling. Omdat deze aspecten in het DOP onvoldoende aan bod komen, heeft de gemeente besloten het DOP om te vormen naar een iDOP (integraal Dorpsontwikkelingsprogramma) door per kern een Sociale Paragraaf op te stellen met daarin opgenomen de gewenste sociaal-culturele ontwikkeling. De Sociale Paragraaf beperkt zich echter niet tot de sociaal-culturele aspecten maar besteedt tevens aandacht aan onderwerpen die ook in het DOP zijn opgenomen, zoals woningbouw en verkeer en vervoer. Dit betekent dat het onderhavige document tevens gezien kan worden als een actualisatie van het DOP.

Een dorpsvisie dient een neerslag te zijn voor een toekomst waarvan de inwoners zelf de kaders hebben aangegeven.

De Dorpsraad Luyksgestel heeft het initiatief genomen deze dorpsvisie te schrijven naar aanleiding van de gesprekken die we hadden met diverse clusters uit de kern Luyksgestel en de uitkomsten van de twee dorpsavonden die gehouden werden in het perspectief van het opstellen van het iDOP.

3 Beschrijving van de huidige situatie

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de huidige situatie. Dat gebeurt aan de hand van een aantal thema's, die besproken zijn in de dorpsraad. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van de beschrijving uit het DOP, gemeentelijke informatie en de reactie van de dorpingen op de eerste dorpsavond.

3.2 Algemeen

Luyksgestel bestaat uit een kleine bewoonde dorpskern, met lintbebouwing langs de toegangswegen. Dit heeft vooral betrekking op de buurtschappen Boseind, Rijt, Neerrijt, Hoge Rijt en Sengelsbroeksestraat. Daaromheen bevinden zich landbouwgronden met in het zuiden en zuidwesten uitgestrekte bossen.

In oorsprong was Luyksgestel een dorp van landbouwers. Per september 2008 heeft Luyksgestel 2.954 inwoners. Vanaf 2003 is er sprake geweest van een daling, maar met ingang van 2007 is het aantal inwoners weer toegenomen. Bijna een kwart van de inwoners is jonger dan 20 jaar en 15% is ouder dan 65 jaar. De groep tussen 40 en 65 jaar is redelijk groot. De groep 40-65 jaar is op dit moment de grootste groep die voor de toekomst zorgen baart. Zij zullen de komende jaren doorschuiven naar de categorieën 65-80 jaar en 80+. Deze categorieën zullen groeien, terwijl de leeftijdsgroep tot 40 jaar juist kleiner wordt. In Luyksgestel zal het vergrijzingsproces uitdrukkelijk zijn intrede doen. Er zullen minder inwoners de "productieve leeftijdsgroep" representeren om de ouderen "op te vangen".

In Luyksgestel bestaat 41% van de huishoudens uit 2-persoonshuishoudens. Wanneer er wordt gekeken naar de toekomst, zal dit percentage licht dalen of gelijk blijven. Zoals eerder aangegeven is de groep 40-65 jaar de grootste groep inwoners. Deze groep vertegenwoordigt tevens de meeste gezinshuishoudens, maar ook de 2-persoonshuishoudens. Wanneer deze groep in de toekomst doorschuift naar de leeftijdscategorieën 65-80 jaar zal het percentage van de 1- en 2-persoonshuishoudens toenemen. Dit proces is reeds begonnen!

Luyksgestel maakt als kern onderdeel uit van de gemeente Bergeijk gelegen in de provincie Noord-Brabant meer specifiek in De Kempen. Luyksgestel dankt zijn naam aan het feit, dat het deel uitmaakte van het prinsbisdom Luik.

In de periode 1815-1818 hoorde Luyksgestel bij het Arrondissement Turnhout in de provincie Antwerpen en vormde nog altijd een Belgische enclave in Nederlands gebied. In 1818 werd Luyksgestel met Lommel geruild, zodat vanaf dat moment Luyksgestel deel uit maakte van de provincie Noord-Brabant. De gemeente Luyksgestel werd in 1997 (samen met Westerhoven en Riethoven) na herindeling opgenomen in de gemeente Bergeijk.

Vanaf de 17^e Eeuw kende Luyksgestel ook reizende handelaren: De Teuten. In de tweede helft van de 20^e eeuw pendelden veel inwoners naar bedrijven in de wijde omgeving (Eindhoven, Valkenswaard, Bergeijk). Ook het toerisme kwam toen op als bron van inkomsten.

Luyksgestel beschikt over diverse groenvoorzieningen, maar ontbeert een uitgebreid en recreatief netwerk. Er zijn echter genoeg mogelijkheden om te wandelen en te fietsen. Er zijn diverse wandel- en fietsroutes die onderdeel zijn van het regionale routenetwerk. Rondom Luyksgestel bevinden zich drie campings te weten: Mini camping D'n Buytelaar, De Weijergaarde en vakantiecentrum De Zwarte Bergen.

Daarnaast zijn er vier horecazaken: Restaurant De Afrika Savanne, HCR De Drie Linden, Restaurant Het Pannenhuis en senioren vakantiehotel De Postelhoef.

3.3 Voorzieningen

Luyksgestel heeft een vrij hoog voorzieningenniveau. Er zijn relatief veel winkels, waaronder een grote supermarkt Jumbo. Vele Belgen halen hier hun boodschappen. Er zijn ook plannen dat Aldi zich zal vestigen in Luyksgestel. Als locatie is gekozen voor het voormalige gebouw van de Boerenbond aan de Kapellerweg.

Op sportgebied zijn er op het sportpark aan de Hasselsestraat voorzieningen voor Voetbal, Korfbal, Tennis en is Sporthal De Stap ook medegebruiker i.v.m. indoorsporten en fitness. Nadat gebleken is, dat deze sportaccommodatie op deze locatie gevestigd blijft, dienen de voorzieningen een algehele aanpassing en herstructurering te ondergaan, zodanig, dat alle partijen zich hierin kunnen vinden.

Verder zijn er nog terreinen voor Paardensport, Fietscross (internationaal) en Schietvereniging.

Blokhut De Teerling vormt een prachtige accommodatie voor scoutinggroep St. Andries in Luyksgestel.

Het Bakkerijmuseum gekoppeld aan windmolen De Grenswachter trekt jaarlijks vele bezoekers.

Toch zijn er in de loop van de laatste jaren een aantal voorzieningen verdwenen, zoals bijvoorbeeld het informatiepunt van het VVV, het postkantoor, een aantal brievenbussen (meer specifiek bij het kloppend hart van onze kern), de Rabobank, het Wit-Gele kruisgebouw waar diverse voorzieningen in ondergebracht waren en recentelijk de busbibliotheek en de plaatselijke drogisterij. Door de herindeling van parochies in het bisdom Den Bosch is aan te nemen, dat ook de geestelijke verzorging geconfronteerd wordt met beperkingen.

Dit alles betekent voor Luyksgestel toch een groot gemis en brengt ook de nodige onrust met zich mee. Inwoners vragen zich af, waar dit zal eindigen?

Met het welzijnscentrum Lucia en daaraan gekoppeld een aantal appartementen voor senioren heeft Luyksgestel een goede voorziening voor ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking. Naast ontspanning en ontmoeting in de vorm van biljarten, kaarten, kienen, koersbal, jeu de boules en soos-achtige activiteiten, wordt er spreekuur gehouden door de Rabobank en Woningstichting De Kempen. Bovendien kan men er terecht voor bloedprikken en het afhalen van medicijnen, logopedie en is er in de kapel van het centrum wekelijks een eucharistieviering waarna er gelegenheid is om gezamenlijk te genieten van een kopje koffie.

Naast het Welzijnscentrum beschikt Luyksgestel ook over Sociaal Cultureel Centrum Den Eijkholt met daaraan gekoppeld Jeugdsoos Galaxy. Een aparte ontmoetingsplek voor jeugd van 16 – 20 jaar wordt nodig geacht. Wel kunnen op projectbasis door de jeugd zelf activiteiten georganiseerd worden in de toekomstige brede school. Afstemming tussen Welzijnscentrum Lucia en SCC Den Eijkholt begint enigszins gestalte te krijgen. Het streven bestaat gezamenlijk te groeien naar een multifunctionele accommodatie (M.F.A.) onder dezelfde (bestuurlijke) paraplu. Eén van de belangrijkste doelen daarbij is het huidige voorzieningenniveau te behouden en zo mogelijk te versterken in het kader van het vergroten van de leefbaarheid in de kern Luyksgestel. Basisschool De Klepper is te klein. Er zijn al (te) lang een vijftal noodlokalen geplaatst. Op de huidige locatie is de school nauwelijks (niet) zichtbaar en is feitelijk verborgen achter andere gebouwen. Bij de school is ook peuterspeelzaal Het Kwetternest gevestigd. De bereikbaarheid (vooral ook bij calamiteiten) laat zeer te wensen over wat gepaard gaat met onveilige situaties. Het overzicht voor de schoolgaande kinderen en voor het verkeer is niet duidelijk en dat levert op zijn beurt gevaarlijke situaties op in de drukke en onoverzichtelijke straten. Eén en ander wordt nog ingewikkelder met de eventuele komst van de Aldi. Voor naschoolse opvang kunnen inwoners terecht bij dagverblijf Kiekeboe, dat onder leiding staat van een particuliere instelling.

Overgenomen uit de gemeentelijke nota van aanpak DOP 2006

Voorzieningen:

1. Aangeven van de bemiddelende rol van de gemeente bij het instandhouden en verbeteren van (voornamelijk medische) voorzieningen, c.q. verbreding gebruik van bestaande gemeenschapscentra
2. Verdere uitwerking van de W.M.O. Bergeijk
3. Handhaven uitgangspunten kernenbeleid: basisvoorzieningen per kern in stand houden

3.4 Verenigingsleven

In Luyksgestel zijn een 37-tal verenigingen werkzaam. Deze verenigingen zijn grofweg te verdelen in: Sportverenigingen, buurtverenigingen, culturele verenigingen en overige verenigingen. Er zijn voorbeelden van goede samenwerking tussen verenigingen en daaraan vaak gekoppeld het gebruik van voorzieningen. De toneelverenigingen gebruiken vooral de faciliteiten van Den Eijkholt om te repeteren en voorstellingen op te voeren. Deze weg wordt ook bewandeld door zang- en speelgroep Quo Vadis. Jaarlijks worden er diverse evenementen en festiviteiten georganiseerd door het verenigingsleven.

Harmonie St. Theodatus heeft moeite met de aanwas van nieuwe leden. Inmiddels wordt via Basisschool De Klepper en in samenwerking met Art4you extra aandacht besteed aan muziek. Het idee daarbij is kinderen te motiveren en te interesseren voor het bespelen van een instrument.

Op wat langere termijn gezien zou Basisschool De Klepper met de mogelijkheden die de brede schoolgedachte biedt hieraan een structurele bijdrage kunnen leveren. Deze werkwijze kan op meerdere terreinen bijdragen aan oplossingen.

Bij de inzet van vrijwilligersleven zien we vaak dezelfde personen terug, met name als het om bestuurlijke functies gaat. Door vergrijzing is het vaak moeilijk bestuursleden te vinden. Niet alleen daar komt men vrijwilligers tekort, maar ook in andere takken van het vrijwilligerswerk beginnen we te merken, dat het moeilijker wordt uitbreiding te bewerken.

Het bedrijfsleven in de naaste omgeving is van levensbelang voor vele verenigingen in verband met sponsoring van vereniging en evenementen.

3.5 Zorg, welzijn en samenleven

Luyksgestel kenmerkt zich door een goede gemeenschapszin. Hierdoor heeft mantelzorg en nabuurschap zich goed ontwikkeld. Het aanbod van mantelzorg wordt echter steeds minder. De hierdoor ontstane zorgbehoefte wordt onvoldoende opgevangen. Buurtverenigingen doen hier en daar wel wat aan mantelzorg en nabuurschap, maar dat wordt in het algemeen toch als te gering ervaren. Dat heeft, mede door het ontbreken van zorg en ondersteuning op het niveau van onze kern, tot gevolg dat ouderen, die extra zorg nodig hebben, het dorp noodgedwongen moeten verlaten. Voor een aantal voorzieningen, zoals consultatiebureau met controles voor zwangere vrouwen, zuigelingen, peuters en kleuters en voorzieningen voor hulpbehoevenden moet men naar Bergeijk. Het gaat meestal om groepen die nogal wat moeten regelen en daarom moeilijker verder weg kunnen. We denken hier aan jonge gezinnen, waar beide ouders werkzaam zijn en aan ouderen die niet meer zo mobiel zijn. Inwoners van Luyksgestel vinden dit in schril contrast staan met het alom geprezen uitgangspunt, dat ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking zolang mogelijk in hun eigen omgeving moeten kunnen blijven wonen. Er is vooral behoefte aan aangepaste woningen voor ouderen. In dit verband wordt ook gedacht aan het inzetten moderne technieken zoals Domotica/Viedome. Door de inwoners worden een aantal oplossingen aangedragen, die in het volgende hoofdstuk zeker aan bod zullen komen. Organisatie van zorg in eigen dorp zou wellicht een oplossing bieden.

Luyksgestel heeft momenteel geen tandarts, wel is er een huisarts aanwezig. In ons dorp kunnen wij ook beschikken over een aantal gediplomeerde E.H.B.O.-ers die lid zijn van E.H.B.O. vereniging St. Maarten. Leden van deze vereniging en een aantal vrijwilligers van Welzijnscentrum Lucia hebben de opleiding Reanimatie + gebruik van A.E.D. voltooid.

Over het uitgevoerde programma veilige (loop)routes, bekend onder de werknaam "Hobbels en Bobbels", is men zeer tevreden. Temeer nog omdat dit programma om de twee jaar herhaald wordt. Oversteekmogelijkheden en begaanbaarheid (berijdbaarheid) zijn flink verbeterd.

Ook beschikt Luyksgestel over een klussendienst; klein karweitjes worden voor belanghebbenden uit de doelgroepen snel uitgevoerd. Deze dienst opereert vanuit Welzijnscentrum Lucia. Ook kan men hier terecht voor bloedprikken, afhalen van medicijnen, spreekuur van de Rabobank en Woningstichting De Kempen. Eveneens is logopediepraktijk van Mevr. M. Jansen gehuisvest in Welzijnscentrum Lucia.

Verder is in Luyksgestel een fysiotherapeut gevestigd.

Voor dienstverlening van de gemeente, de bank, het postkantoor, de bibliotheek, VVV etc. zijn onze inwoners aangewezen op andere plaatsen buiten de eigen kern. Ook dat geeft vaak voor ouderen een probleem i.v.m.

vervoer. Er is geen lokaal loket en maar een beperkt servicepunt in Luyksgestel.

Een belangrijk aandachtspunt is het tijdig ter plaatse zijn van de ambulance. Misschien zou het zinvol zijn te informeren of het inschakelen van de ambulancedienst Overpelt/Lommel (België) tot de mogelijkheden behoort. Het integreren van ouderen en jeugd wordt als een belangrijk aandachtspunt genoemd. Inwoners hebben het gevoel, dat ouderen worden weggestopt. Door het beter betrekken van jeugd en ouderen bij de samenleving, evenals van deze groepen onderling op elkaar, zou het integreren beter kunnen verlopen. Hierdoor zou op het fenomeen eenzaamheid sneller kunnen worden geanticipeerd.

Voor de jeugd in Luyksgestel is een disco aanwezig in Galaxy. Ook is er een georganiseerde kinderopvang aanwezig. In de wijken is echter te weinig ruimte om te kunnen spelen (voetballen), waardoor er verkeersonveilige situaties ontstaan. Voor de oudere jeugd (tussen de 16 en 20 jaar) mist Luyksgestel een aantal voorzieningen. Zo zijn uitgaansgelegenheden en /of ontmoetingplekken welkom. Men mist tevens voorzieningen met toezicht. Hierdoor zou het drugs- en drankgebruik kunnen worden beperkt.

Diverse verenigingen bieden de jeugd mogelijkheden tot contact en ontspanning.

3.6 Openbare ruimte

Rust en ruimte zijn belangrijke kenmerken die de inwoners aan Luyksgestel toekennen. Toch mist men in de wijken voldoende mogelijkheden (ruimte) om te spelen. De jeugd ondervindt hier problemen om zich te kunnen vermaken. Ook het beheer van de openbare ruimte moet beter. Men vindt teveel bladeren en te hoog gegroeid gras. Ondanks alle inspanningen zijn er veel inwoners die Gestelplaatse niet mooi en zinvol vinden. Ook het dorpspark wacht te lang op de tweede fase van de aanpak. In die fase wordt de gebruiksvriendelijkheid vooral bevorderd. Als verbeterpunt wordt de toegang naar basisschool De Klepper aangegeven. Ze zouden deze toegang graag aan de Burgemeester Magneestraat willen zien. Bewoners geven aan hierover mee te willen denken met gemeente en/of dorpsraad. Tevens is men zeer bezorgd over het aantal parkeerplaatsen in de dorpskern. Denk maar aan mogelijkheden voor bezoekers van Basisschool De Klepper, het bakkerijmuseum, de St. Martinuskerk met begraafplaats, Welzijnscentrum Lucia en S.C.C. Den Eijkholt.

Nieuwbouw en bedrijven moeten ingepast worden in de bestaande situatie. Het unieke karakter van Luyksgestel kan uitsluitend op deze manier behouden blijven. Architectuur zoals toegepast bij de Parisien moet in de toekomst voorkomen worden.

Een ander belangrijk punt is het onderhouden van het cultuur-historisch erfgoed; met name de Kruiskapel, "Het klein kapelleke", de kiosk, het dorpspark en het openluchttheater De Hunnebergen.

Overgenomen uit de gemeentelijke nota van aanpak DOP 2006

Budget voor openbare ruimte:

1. Opnemen van een jaarlijks budget (per kern) om kleinere maatregelen uit te kunnen voeren
2. Handhaven welzijns- en subsidiebeleid

3.7 Wonen

Mensen wonen graag in Luyksgestel. Het ligt zo voor de hand, dat waar je geboren bent ook blijft wonen. Zeker wanneer je omgeving zoveel rust en ruimte biedt. De inwoners van Luyksgestel zijn trots op de landelijke en dorpsse uitstraling. Ook het hoge voorzieningenniveau draagt bij aan de aantrekkingskracht van Luyksgestel. De leefbaarheid zou een grote impuls krijgen, als de basisvoorzieningen die verdwenen zijn, weer terug zouden keren.

In 2007 is er door de werkgroep Basisbehoeften een enquête ‘woonbehoeften’ gehouden onder de doelgroep ouderen (65+).

Daaruit is gebleken, dat er binnen een periode van 5 jaar 19 aangepaste woningen nodig zullen zijn. Door de voortschrijdende vergrijzing zal dat aantal in de toekomst alleen nog maar toenemen. Dat zal er toe leiden, dat er de komende jaren een behoefte ontstaat aan 65 tot 90 senioren-/nultredewoningen of levensbestendige woningen. Daarnaast zal er een grotere behoefte ontstaan met betrekking tot zorgwoningen.

Veel (oudere) inwoners vinden, dat het aantal appartementen bij Lucia moet worden uitgebreid. In de nota “Na denken doen” is aangegeven, dat er de komende tien jaar nog een aanvullende behoefte is aan ongeveer 13 zorgwoningen. Onder invloed van de “grijze druk” in de toekomst zal de behoefte stellig groter zijn. Het lijkt logisch deze woningen te koppelen aan Lucia of in de directe nabijheid te bouwen. Deze uitspraak is ook al gedaan in 2008 tijdens de studiemiddag “Bergeijk aan zet”.

Het is belangrijk om blijvend goedkope woningen voor starters beschikbaar te hebben. Mede hierdoor blijven jongeren gevestigd in Luyksgestel. Wij zien dit als voorwaarde om vele voorzieningen op langere termijn te behouden c.q. uit te breiden.

Het dorpsontwikkelingsplan (DOP 2006) geeft de volgende plannen weer:

Overgenomen uit de gemeentelijke nota van aanpak DOP2006

Woningbouw algemeen:

In het kader van het bouwen voor starters en senioren (incl. zorgwoningen) en behoud van deze doelgroep:

1. prestatieafspraken met corporaties aangaan; niet alleen voor te realiseren woningen, maar ook voor woonomgeving inclusief voorzieningen.
2. Afspraken maken met en stimuleren van de startersgroep (loopt al op gemeentelijk niveau)
3. Nogmaals vastleggen van de 25% kortingsregel bij bouw van sociale huur.

Wonen in Luyksgestel:

In onderstaande tabel is te zien hoeveel en wat voor woningen er volgens de woningmarktanalyse in Luyksgestel gebouwd zouden moeten worden. Samen met de zorgwoningen is er in de komende 15 jaar behoefte aan ruim 175 woningen.

Luyksgestel	Scenario A		Scenario B	
Huur	33	20%	49	30%
Nultredenwoning	25	15%	33	20%
Eengezinswoning	8	5%	16	10%
Koop	130	80%	114	70%
Nultredenwoning	41	25%	57	35%
Eengezinswoning – goedkoper	25	15%	33	20%
Eengezinswoning – (middel)duur	65	40%	24	15%
Totaal	163	100%	163	100%
Zorgwoningen	13		13	
Vervangende nieuwbouw na sloop	Pm		Pm	
Ruimte-voor-ruimte woningen	Pm		Pm	
Toaal alle woningen	176		176	

In de volgende tabel is te zien waar gebouwd kan worden. De woningbehoefte in de kern is fors, 163 woningen. Kijken we naar de locaties die in de StructuurvisiePlus zijn aangewezen, dan zien we dat al deze locaties zeker moeten worden benut.

Locatie	Type locatie	Capaciteit
Prins van Luik	Inbreiding	25
Bloks-Kuijken	Inbreiding	30
Tiliaans Noord	Uitbreiding	PM
Sportcomplex	Uitbreiding	PM
Totaal		55+PM

Opmerking: Locatie sportcomplex vervalt. (zie hiervoor opmerkingen 3.3)

3.8 Verkeer en vervoer

De hoofdwegen zijn doorgaande wegen en vormen in grote lijnen een verbinding tussen België en Nederland. Specifiek gaat het dan over woon-werkverkeer. Te hard rijden wordt al gauw meer regel dan uitzondering. Dit is vooral merkbaar op de as Lommel-Bergeijk met name Lommensedijk, Dorpstraat en Sengelsbroeksestraat. Hierdoor ontstaan dagelijks gevaarlijke situaties voor het winkelende publiek in de Dorpstraat. Veel sluijperverkeer maakt gebruik van Kapellerweg, Rijt, Hoge Rijt. (Verbinding Lommel-Eersel) Aan de Kapellerweg treffen we de Kruiskapel, het bakkerijmuseum met Molen, de in- en uitgang van Basisschool De Klepper, S.C.C. Den Eijkholt en wellicht in de toekomst Supermarkt Aldi.

In een aantal nieuwbouwwijken is het wegdek slecht.

De Rijt en Neerrijt wordt steeds drukker door vrachtverkeer van en naar industrieterrein De Rijt. In de toekomst zal ook de aanvoer naar de Aldi deze verkeersstroom nog doen toenemen. Deze route vormt voor de toekomst wellicht een van de grootste problemen. Genoemde wegen zijn niet geschikt voor vrachtverkeer. Het kruispunt Rijt/ Neerrijt / Hoge Rijt zal leiden tot het toekomstige infarct voor de doorstroming.

Hierbij moeten we bedenken, dat veel middelbare schoolleerlingen ook gebruik maken van deze wegen.

Overigens is het bedrijfsleven wel van levensbelang voor onze verenigingen.

Er zijn minstens fysieke maatregelen nodig om de snelheid te beperken, maar beter nog zoeken we naar een alternatieve route om genoemde verkeersstromen buiten het dorp om te geleiden. Maatregelen zullen in de toekomst deel uitmaken van het G.V.V.P. De communicatie hierover wordt niet door iedereen als helder ervaren.

Er wordt aangegeven, dat er behoefte bestaat aan een wijkagent als lokale toezichthouder. Dit zou eventueel samen met Weebosch gestalte kunnen krijgen.

Openbaar vervoer is in Luyksgestel aanwezig. Dit wordt echter als onvoldoende ervaren. Dit gevoel wordt vooral ingegeven als het gaat om de verbinding met M.M.C. Veldhoven. Ook zouden busstations overkapt moeten worden. In het dorp is een buurtbus aanwezig welke elk jaar 30.00 personen vervoert.

Overgenomen uit de gemeentelijke nota van aanpak DOP 2006

Verkeer:

1. Verkeersmaatregelen treffen op de Kapellerweg i.v.m. 30 km/h zone (vooruitlopend op algemeen verkeers- en vervoersplan

3.9 Economie en werk

Bedrijvigheid is belangrijk voor het sociaal leven in Luyksgestel en dient de sociale balans in het dorp te versterken.

Er is behoefte aan duidelijk beleid voor het aanwijzen van bedrijventerreinen. Het ontbreken daarvan leidt tot versnippering van bedrijventerreinen en woonwijken.

Binnen de kern van Luyksgestel zijn twee bedrijventerreinen, n.l. Loonsebaan en De Rijt.

Er wordt al jaren gesproken over herstructurering Bedrijventerrein Loonsebaan. Wat gebeurt er met de huidige bedrijven die daar gevestigd zijn? Is er in dat verband sprake van een vervangend bedrijventerrein? Zo ja, wordt dan gedacht aan een koppeling aan bedrijventerrein De Rijt?

Industrieterrein De Rijt wordt verder ontwikkeld. Door de komst van meerdere industrieën wordt ook het vrachtverkeer intensiever. De bereikbaarheid van dit verder te ontwikkelen terrein moet tegelijkertijd aangepast worden.

Het bedrijfsklimaat zou vriendelijker moeten worden. Vooral op het gebied van verstrekking van vergunningen. De relatie gemeente met bedrijven in Luyksgestel is niet optimaal en is dus voor verbetering vatbaar.

Verder kent Luyksgestel nog een aantal agrarische bedrijven, die zorgen voor een prachtig en karakteristiek landschap.

Gezien de ontwikkelingen in de toekomst, moeten er voor deze bedrijven meer mogelijkheden komen voor andere bedrijvigheid.

3.10 Recreatie en toerisme

Luyksgestel beschikt over diverse (recreatieve) groenvoorzieningen. Er is echter geen uitgebreid toeristisch en recreatief netwerk. Er zijn volop mogelijkheden om te fietsen of te wandelen. Er zijn verschillende wandel- en fietsroutes die onderdeel uitmaken van het regionale routenetwerk.

In en rondom Luyksgestel zijn 3 campings te vinden (mini camping D'n Buytelaer, Vakantiewoningen De Weijergaarde, Vakantiecentrum De Zwarte

Bergen en senioren vakantiehôtel De Postelhof) en 3 horeca gelegenheden (Restaurant “De Afrika Savanne”, H.C.R. De Drie Linden en restaurant Het Pannenhuis.

De inwoners vragen aandacht voor het toerisme. Er is onduidelijkheid voor wat betreft de bereikbaarheid en de aansluiting op de recreatieve routestructuren.

3.11 Communicatie

Er wordt vastgesteld, dat communicatie tussen bewoners en gemeente op een aantal punten voor verbetering vatbaar is. Wachttijden zijn (te) lang bij aanvragen van vergunningen. Vooral het bedrijfsleven heeft behoefte aan een snellere afhandeling. Als er dan een reactie teruggekoppeld wordt vanuit de gemeente, gebeurt dat met standaardbrieven of e-mails. Een meer individuele benadering is gewenst.

Ook wat betreft de informatievoorziening vinden de Luyksgestelnaars dat de gemeente zich moet verbeteren. Ook de inwoners moeten actiever zijn in het tot zich nemen van informatie van de kant van de gemeente.

De inwoners zijn zeer tevreden over de “Bel en Herstelij”. De communicatie tussen inwoners en dorpsraad wordt als prima ervaren. Toch merken de inwoners op, dat zij zelf niet voldoende betrokken zijn bij de dorpsraad. Zij vinden de opkomsten van de vergaderingen laag. Dit heeft volgens reacties van dorpingen vooral te maken met het feit, dat ze het gevoel hebben toch geen invloed te hebben en dus niets te kunnen bereiken. De voeding voor de dorpsraad komt sinds de vernieuwing vanaf 2008 voornamelijk uit de gesprekken met clusters. Dat zijn groepjes van gelijk gestemde verenigingen, die eenzelfde doel nastreven.

Hiermede krijgt de informatievoorziening met de daaraan gekoppelde activiteiten een meer gestructureerd en georganiseerd karakter. Het nieuwe bestuur van de dorpsraad wordt als goed ervaren door de inwoners van Luyksgestel, hoewel zij nog niet bij iedereen bekend zijn. De communicatie tussen dorpsraad en de gemeente fungeert redelijk goed, men weet elkaar te vinden. Een en ander zou echter wel wat transparanter kunnen.

Overgenomen uit de gemeentelijke nota van aanpak DOP 2006

Communicatie:

1. Invoeren van de functie beleidsmedewerker kernenbeleid, die met name het contact onderhoud met de dorps- en kernraden
2. Het benoemen van een coördinator buitendienst als vast aanspreekpunt per kern
3. De nadere uitwerking van de relatie tussen gemeente en de dorps- en kernraden in een convenant

4 Toekomstvisie voor Luyksgestel 2009 – 2025

4.1 Inleiding

Op initiatief van de Gemeente Bergeijk en de Dorpsraad hebben de dorpsbewoners in 2008 – 2009 ingrediënten aangeleverd om te komen tot een iDOP. De uitkomsten van de clustergesprekken gehouden door de dorpsraad, de voorstellen vanuit de twee dorpsavonden (19 november 2008 en 17 december 2008) en de aandachtspunten uit “testament” ouderenproof vormen

samen de onderbouwing en legitimatie voor de Dorpsvisie Luyksgestel 2009 – 2025.

4.2 Algemeen beeld

De voorzieningen in onze kern liggen in het algemeen genomen op een redelijk hoog niveau. Toch wordt door de inwoners aangegeven een aantal voorzieningen te missen. Ook blijkt dat Luyksgestelnaren twijfelen aan het voortbestaan van een aantal (goede) voorzieningen.

De druk van de grijze golf zal in de (nabije) toekomst manifest worden.

De woningbouw voor een aantal doelgroepen zal stevig ter hand genomen moeten worden, wil die gelijke tred houden met geschetste ontwikkelingen en voldoen aan de verplichtingen zoals opgenomen in de gemeentelijke nota aanpak DOP 2006.

Doordat de inwoners gekozen hebben voor het handhaven van het sportcomplex aan de Hasselsestraat vervalt deze locatie voor andere doeleinden zoals woningbouw voor ouderen. Er moet nu gezocht worden naar mogelijkheden voor woningbouw op andere locaties. We denken aan een zorgzone in de directe omgeving van de M.F.A.

Om gecoördineerde zorg- / welzijnsactiviteiten, maatschappelijke samenhang en culturele ontwikkelingen een jarenlange impuls te geven, zien we het als noodzakelijk in het centrum (op zeer korte termijn) te komen tot een brede school annex multifunctionele accommodatie (M.F.A.) waarin Welzijnscentrum Lucia en S.C.C. Den Eijkholt toonaangevende participanten zijn.

Door toenemende verkeersintensiteit, moeten op een aantal wegen maatregelen c.q. doeltreffende aanpassingen getroffen worden in samenhang en in afstemming met het ontsluiten van industrieterrein De Waterlaat. Het forenzenverkeer door Luyksgestel zal zoeken naar korts mogelijke verbindingen tussen België (Lommel) en Eersel, Veldhoven, Eindhoven. Verhoging van deze druk op de doorgaande wegen en in direct verband daarmee via sluiptwegen zal zodanig worden, dat de veiligheid van de meer kwetsbare weggebruikers geweld wordt aangedaan.

4.3 Voorzieningen

De school zit dringend om nieuwbouw verlegen en vraagt hoe dit proces versneld kan worden. Als dit proces vanuit de gemeenschap aangestuurd moet worden, dreigt het onnodig vertraagd te worden. De school is inhoudelijk trekker. De gemeente moet ervoor zorgen dat de vaart erin blijft.

Het ligt voor de hand, dat we nu proberen alle voorzieningen zoveel mogelijk te concentreren in het centrum van Luyksgestel. Deels omdat vanuit Welzijnscentrum Lucia al een aantal voorzieningen aangeboden worden, maar vooral omdat binnen afzienbare tijd Basisschool De Klepper een nieuw gebouw krijgt, waaraan de brede schoolgedachte ten grondslag ligt. Samen met de keuze voor de plaats van dit gebouw en de nabijheid van S.C.C. Den Eijkholt zullen we ook de gedachte met betrekking tot een Multifunctionele Accommodatie verder uitwerken en zo mogelijk (zij het gefaseerd) ten uitvoer brengen.

De samenwerking tussen enerzijds Brede school De Klepper en anderzijds Welzijnscentrum Lucia en S.C.C. Den Eijkholt (M.F.A.) biedt vergaande mogelijkheden in het vergroten van het aanbod op het terrein van sociale, culturele activiteiten en geestelijke en lichamelijke zorg voor jong en oud.

Het is niet uitgesloten, dat S.C.C. Den Eijkholt, of een gedeelte daarvan – op termijn – geheel of gedeeltelijk gesloopt dient te worden. Het is een noodzaak, dat brede school De Klepper een herkenbaar front krijgt en niet – zoals nu het geval is – bijna onvindbaar is. Tegelijkertijd moet ook S.C.C. Den Eijkholt een prominent voorfront krijgen en moet een koppeling tussen beide gebouwen niet gekunsteld zijn. Sterker nog beide gebouwen moeten als het ware de samenwerking uitstralen: Het Dorpsgebouw voor jong en oud! De aanpassing van de inventaris Van S.C.C. Den Eijkholt moet daarop afgestemd worden. Ook de brievenbus moet teruggeplaatst worden bij het sociaal en cultureel centrum van Luyksgestel. De speelplaats zou (deels) openbaar moeten zijn. Naast speeltoestellen voor jeugdigen zouden er ook voorzieningen voor ouderen moeten komen. (Hangplek voor ouderen) Deze zou bij voorkeur overdekt moeten zijn. Ouderen kunnen zo in contact komen met jeugd en ook kunnen ze tegelijkertijd een oogje in het zeil houden. Het jeugdhonk (Galaxy) kan geïntegreerd worden in de brede school. Het biedt op die manier mogelijkheid tot veelvuldiger (multifunctioneel) gebruik. Er moet gezorgd worden voor voldoende parkeergelegenheid en de in- en uitgangen moeten overzichtelijk en veilig zijn. Tijdens de dorpsavonden is de wens uitgesproken de in- en uitgang te plaatsen aan de Burgemeester Magneestraat. We moeten vermijden, dat – bij eventuele vestiging van Aldi aan de Kapellerweg – het winkelend publiek de veiligheid negatief beïnvloed.

4.4 Verenigingsleven

De verenigingen die gebruik maken van het sportpark gelegen aan de Hasselsestraat kunnen daar – gezien de uitspraak van de bevolking (=bezoekers van de tweede dorpsavond) – gebruik van blijven maken. Op dit park is ook sporthal De Stap gevestigd. De drie gebruikers van het sportpark hebben aangegeven onderling tot overeenstemming te komen over de herverdeling van de beschikbare ruimte. Wat betreft de benodigde ruimte verwachten de clubs – ondanks flink aandringen – op de lange termijn (10 – 20 jaar) niet tegen onoverkomelijke problemen aan te lopen.

Deze uitspraak betekent – ook mede gezien de aangeboden speerpunten in 2008 – dat de gemeente nu haast moet maken met het beschikbaar stellen van middelen voor het opknappen en aanpassen van accommodaties en de terreinen. Bovendien moet het subsidiebeleid gelijkgetrokken worden met de andere gelijkwaardige sportverenigingen in de gemeente Bergeijk.

Daarnaast vraagt ook de paardensportvereniging, de schietvereniging en de fietscrossclub om aanpassing c.q. vernieuwing van hun accommodaties. Het zou een goede zaak zijn al deze verenigingen te concentreren op één locatie. Gezien de grote ruimte die nodig is i.v.m. parkeren, kleedaccommodatie en verzorging, zal dit – mits goed overleg tussen genoemde partners – kostenbesparend werken.

Hieraan dient een hoge prioriteit gegeven te worden.

Een aantal clubs geeft aan structureel moeite te hebben met het vinden van vrijwilligers voor bestuursfuncties en leiding. Werving van bestuursleden behoeft ondersteuning. Mogelijke ondersteuning om dit probleem aan te pakken kan verkregen worden middels activiteiten van diverse sportbonden en ook de provincie Noord-Brabant biedt hiertoe mogelijkheden in de vorm van projecten. De opleiding van het kader is binnen elke vereniging weer anders

geregeld. Er worden zowel intern alsook extern verschillende cursussen verzorgd. Voor het lager niveau is het nog wel te doen om nieuwe kaderleden te rekruteren. Naarmate de sport op een hoger niveau wordt uitgeoefend, wordt dit lastiger, omdat er dan in financiële zin meer geïnvesteerd moet worden. Bij teamsporten die breed gedragen worden (voetbal) doet zich dit probleem nauwelijks voor.

Bij de sportverenigingen blijft het aantal leden vrij stabiel. Ook vergrijzing speelt nauwelijks een rol, daar er voldoende aanbod van jeugdleden is. Vernieling en vandalisme komt bij de sportclubs tot op heden nauwelijks voor. Vanuit de fitnessclub wordt het voorstel gedaan meer projecten aan te bieden op het vlak van bewegen voor ouderen. Er is op dit moment één groep actief. Ook moet er meer gedaan worden aan het integreren van ouderen en jongeren. Er kunnen beweegdagen georganiseerd worden, kortlopende cursussen, of een spelinstuif.

Een probleem dat zich voordoet bij het sportpark aan de Hasselsestraat is het tekort aan parkeerplaatsen; zeker bij samenloop van activiteiten in de avonduren wanneer er getraind wordt en er tegelijkertijd activiteiten zijn bij De Drie Linden.. Dit kan grotendeels opgelost worden door het aanbrengen van belijning van de parkeervakken e.e.a. kan dan efficiënter gebruikt worden. De clubs kunnen zelf het initiatief nemen hun leden te vragen zoveel mogelijk met de fiets te komen. Dat geldt ook voor de ingang naar het veld van de korfbalvereniging, gelegen aan de Rijt. Bij de ingang van de korfbalvelden kan meer ruimte gecreëerd worden op de plaats waar nu een bossage staat. Wellicht kan de korfbalclub toestemming vragen bij de gemeente deze bossage te (mogen) verwijderen. Vergrijzing speelt wel een rol bij clubs die (veel) oudere leden hebben zoals zangverenigingen, K.B.O. en K.V.O.

Gehandicapten en sportverenigingen:

Er is bij geen van de sportverenigingen een gehandicaptenbeleid. Niet voor actieve leden en ook niet voor passieve (toeschouwers). Men vindt dat ook niet echt nodig. Luyksgestel is hiervoor te klein. Het doet zich maar een enkele keer voor en dan worden pragmatische oplossingen bedacht en/of gevonden.

Aanpassen van de accommodaties kan hiervoor een oplossing zijn. Er is een fitnessaanbod voor verstandelijk gehandicapten; hetgeen goed loopt. Hier kan meer gebruik van gemaakt worden. De korfbalclub heeft te maken met kinderen die een gedragsprobleem hebben. In deze gevallen zijn geen speciale voorzieningen nodig, maar het vraagt wel extra aandacht.

Men is tevreden over de sponsoring door het eigen bedrijfsleven.

4.5 Zorg, welzijn en samenleven

Door de inwoners van Luyksgestel wordt aangegeven, dat Luyksgestel niet geheel ouderenproof is. Zolang men nog gezond is, biedt het dorp genoeg mogelijkheden om oud te worden. Echter wanneer dit niet zo mocht zijn, zijn de ouderen aangewezen op Bergeijk, Valkenswaard, Eersel of Bladel. Zo wordt door de inwoners aangedragen, dat het gemakkelijker moet worden om de eigen woning aan te passen, of aangepaste woningen te bouwen, voorzien van mogelijkheden door bijvoorbeeld Domotica/VieDome. Een andere vorm om te

komen tot aanpak van deze problematiek is het opsplitsen van grotere woningen.

Wij komen tegemoet aan het uitgangspunt, dat het mogelijk moet zijn, dat ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking zolang mogelijk in hun eigen omgeving moeten kunnen blijven wonen.

Inwoners van Luyksgestel zullen zorgen voor de nodige ondersteuning in het kader van hulpdiensten. Vrijwilligers zetten zich in op het terrein van welzijnsactiviteiten, boodschappendienst, vervoersdienst en klussendienst en eettafel.

Speciale aandacht moeten we blijven schenken aan mantelzorg en nabuurschap.

Er is een grote behoefte aan een dorpservicepunt, waar voldoende informatie over zorg- en welzijnsactiviteiten verkregen kan worden. Samen met een aantal partners moet het mogelijk zijn hier een oplossing voor te vinden, wellicht in de vorm van een virtueel plein.

De mogelijkheden om ambulancevervoer vanuit België (Overpelt/Lommel) te regelen zullen we onderzoeken. Als dat het geval mocht zijn, is het zinvol te onderzoeken of deze dienst sneller ter plaatse kan zijn.

We bestuderen de mogelijkheden om zorgverlening in Luyksgestel – eventueel samen met andere kernen – zoveel mogelijk weer terug naar het eigen dorp te halen. Voorbeelden die ons hierbij voor ogen staan zijn de zorgverlening in Elsendorp en Hoogeloon.

Het openbaar vervoer naar M.M.C. te Veldhoven is slecht. We zullen hiervoor andere oplossingen moeten bedenken zoals een verbinding via Eersel tot stand brengen, want van daaruit is er een goede verbinding met Veldhoven. We onderzoeken, of er een buslijn ingesteld kan worden van Luyksgestel naar Eersel; wellicht biedt de buurtbus hier uitkomst. Ook kinderen die in Eersel het middelbaar onderwijs volgen kunnen hier dan eventueel gebruik van maken.

4.6 Openbare ruimte

Gestelpleetse kan nog steeds niet voorgedragen worden voor een of andere schoonheidsprijs! Het oogt nog steeds een kaal plein; wellicht is dat ook nog wel in evenwicht met de al even onooglijke Parijsen. Maar richting kerk en pastorie verdient dit plein een veel groenere aanblik!

De tweede fase van het dorpspark moet uitgevoerd worden. Zonder begaanbare paden, (denk ook aan gebruik van rollators en rolstoelen) verlichting en banken om te rusten en te kunnen genieten van de prachtige omgeving, of om zomaar een praatje te maken, verwordt dit park in korte tijd (weer) tot een uitlaatplaats voor honden. Het dorpspark moet op korte termijn de uitstraling krijgen van een park waar het fijn toeven is en waar we samen zorg voor dragen.

Over de bel- en herstellijn zijn de inwoners zeer enthousiast; laat dat zo blijven!

4.7 Wonen

Algemeen:

Waar gaan we wonen als we ouder worden? Dit is een vraag die menig Luyksgestelnaar zich op enig moment zal stellen naarmate de jaren verstrijken. Een noodzakelijke verhuizing in verband met ouder worden is vaak een emotioneel gebeuren. Daarom wordt deze vraag (te) lang vooruit geschoven en wordt er daarom te laat over nagedacht. Men is niet snel genegen de mooie

woning, waar men al zo lang in woont, te verlaten. Maar toch... Als je op korte termijn een aangepaste woning wil hebben, zal deze niet voorhanden zijn.

Voorlichting aan ouderen is noodzakelijk zodat ze tijdig kunnen anticiperen op hun toekomst. Deze voorlichting zal uitsluitend resultaat hebben, als we deze belangengroep iets aantrekkelijks te bieden hebben.

Er moet hoge prioriteit gegeven worden aan het ontwikkelen van woningbouw ten behoeve van bewoners die (extra) zorg nodig hebben.

Eveneens is de ontwikkeling van woningbouw voor doelgroepen (starters en senioren) urgent.

Beiden bevorderen een gezonde doorstroming, zodat de verhouding tussen “groen en grijs” in de juiste proportie gehouden kan worden.

Dit bevordert op haar beurt weer de leefbaarheid van Luyksgestel.

Specifiek:

Ontwikkelen van woningbouw voor bewoners met (extra) zorg:

In dit kader moet in Luyksgestel een zorgzone ontstaan rondom of minstens in de directe omgeving van de M.F.A.. In Huize Lucia dienen mensen te wonen met de zwaarste zorgbehoefte. Er omheen worden zorgwoningen gebouwd voor ouderen die eveneens veel zorg verlangen. Indien het aanbod van deze woningen de vraag overstijgt, dan komen deze woningen beschikbaar voor senioren. Het is zelfs aanbevelenswaardig in de zorgzone een mix te doen ontstaan van jongere en oudere senioren. Deze zorgzone moet ontwikkeld worden in samenhang met de bouw van Basisschool De Klepper.

Door de vestiging van een brede school in het centrum is het mogelijk, mede door de in de buurt wonende ouderen, een integratieproces jongeren/ouderen tot stand te brengen.

Bij de bouw van seniorenwoningen in het centrum is het uitgangspunt, dat de bestaande karakteristieke gebouwen behouden blijven. Een andere functie voor deze gebouwen is wel mogelijk.

Door de herindeling van parochies in het bisdom Den Bosch, welke in 2020 afgerond moet zijn, is het zeer wel mogelijk, dat de pastorie ter beschikking komt. Dit beeldbepalende gebouw aan de Kerkstraat zou een perfecte eenheid vormen met het ernaast gelegen Huize Lucia. De voormalige eenheid tussen pastorie en klooster kan – maar dan op het terrein van zorgverlening – weer hersteld worden.

4.8 Verkeer en vervoer

De veiligheid in het verkeer gepaard gaande met een goede bereikbaarheid dragen bij aan de leefbaarheid van onze kern. Om dit te bereiken moeten nog een aantal zaken aan de orde gesteld worden

De Dorpstraat, met name ter hoogte van de Jumbo supermarkt, is een groot probleem in verband met het grote aantal gemotoriseerde bezoekers. Er wordt regelmatig geparkeerd op de verplichte fietsstrook. (dat geldt echter voor een groot gedeelte van de Dorpstraat)

Bij Jumbo is het oversteken vooral voor (jongere) kinderen en ouderen zeer gevaarlijk. Als oplossing stellen we voor een met verlichting beveiligd zebepad. (zie bij school Bergeijk 't Loo) Veel verkeer over de Dorpstraat betreft passanten van buiten: forenzenverkeer uit België, maar in de vakantieperioden ook bezoekers van vakantiepark “Vossemeren” in Lommel. Er wordt vaak met te hoge snelheid gereden. De Dorpstraat geeft ook niet echt het gevoel, dat je in het (winkel)centrum bent en nodigt dus niet uit tot

matiging van de snelheid. Het sociaal/cultureel dorpscentrum ligt echter rondom Eijkholt en Kerk met plein. Door aanpassingen aan de wegstructuur (smaller en ander wegdek) ontstaat er meer het gevoel dat de snelheid aangepast moet worden. Mogelijk kan een snelheidsindicator ook een positief effect hebben. Er moet zeker ook gewezen worden op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners, die het goede voorbeeld moeten geven. De aansluiting Rijt, Neerrijt en Hoge Rijt, waarbij het de bedoeling is dat het verkeer op de aansluiting Rijt – Neerrijt voorrang heeft, levert talrijke hachelijke situaties op. Dit kan zijn het stukrijden van autobanden tot verwarring over het geven c.q. nemen van voorrang. Het aanleggen van een rotonde, of een halve cirkel maakt het inrijden makkelijker, waardoor de voorrangsregel ook beter uitgevoerd kan worden.

Vrachtauto's met bestemming industrieterrein Rijt rijden vaak onnodig door het dorp, omdat het aanwijsbord naar industrieterrein Rijt te laat wordt opgemerkt door een onjuiste plaatsing.

De Dorpsraad zal het initiatief nemen richting Gemeente om te zorgen dat het bewuste bord op de juiste plaats komt te staan.

In relatief nieuwe wijken moet het wegdek verbeterd worden.

De gerealiseerde doorgang Gestelplaatse vraagt nog steeds de nodige oplettendheid en zelfs dan is het vaak niet mogelijk, indien zich een tegenligger aandient, veilig door te rijden. Dit is ook merkbaar aan de talloze malen dat de afbakeningspaaltjes omver gereden worden. Dan weer ontbreken een aantal paaltjes met het gevolg, dat het verkeer zich dwars over het plein een weg baant, met alle gevolgen van dien.

Een punt van aandacht hierin: Hoe verloopt deze verkeersstroom als de Aldi zich gevestigd heeft aan de Kapellerweg; een reden temeer de klanten ook via het industrieterrein te laten winkelen. Daar komt immers ook het parkeerterrein!

Verder is het van groot belang aandacht te besteden aan de (mogelijke) verkeersstroom tussen Jumbo en Aldi. Het mag in geen geval zó zijn, dat dit verkeer gebruik gaat maken van een aantal wegen in de wijken bijv. Kerkstraat, of Hasselsestraat via Stronk, Mert, Doolhof en Meerendreef naar Dorpstraat! Er moet zeker onderzoek gedaan worden naar een alternatieve route (randweg) die het doorgaande verkeer vanuit Bergeijk (Waterlaat) zou leiden langs industrieterrein de Rijt en Aldi richting Belgische grens.

Als hiervoor een keuze gemaakt wordt, bespaart dat niet alleen kosten in het aanpassen van diverse andere wegen, maar zal deze keuze een veel groter aandeel leveren in een hogere veiligheid van de andere besproken knelpunten.

In de toekomst moet ervoor gezorgd worden, dat er voldoende parkeergelegenheid in en rondom (nieuwe) dorpscentrum, met name in de Kerkstraat, Hasselsestraat en Kapellerweg. Een stelregel moet zijn, dat een (semi) openbaar gebouw, fabriek of winkel voorziet in een bijbehorend ruim parkeerterrein.

De wegen naar de omliggende kernen Weebosch en Eersel zijn erg gevaarlijk. Het mag een wonder heten, dat er zo weinig ongelukken gebeuren. Deze wegen worden vaak door toeristen maar zeker door leerlingen, op weg naar het middelbaar onderwijs in Eersel, gebruikt.

We moeten in de toekomst meer aandacht besteden aan voorlichting betreffende belijning waaraan de 60 en 80 km zones herkend kunnen worden. Men is zeer positief gestemd over de buurtbus; men zou die niet meer kunnen

missen. Meer duidelijkheid over de regeling zal (periodiek) gegeven worden via informatie in wekelijks huis-aan-huis blad De Klepperman.

4.9 Economie en werk

Bij aanvragen of informatie moet de reactiesnelheid van de gemeente omhoog. Dat is nodig, omdat bedrijven vaak op korte termijn beslissingen moeten nemen betreffende investeringen op basis van regelgeving. Als de gemeente dan traag reageert strookt dat niet met genoemde snelheid van handelen. De ondernemers zijn vaak niet op de hoogte van afspraken en regels; kortom het gemeentebeleid op het gebied van wonen/werken is onbekend evenals de bedrijfsfunctionaris. De mogelijkheden die het beleid biedt bijvoorbeeld om te verplaatsen zijn niet bekend.

Er moet extra aandacht besteed worden aan een goede communicatie tussen gemeente en ondernemend Luyksgestel.

Er moet een onderzoek komen naar de behoefte van ondernemers en de noodzaak om bedrijven te verplaatsen.

Een specifieke wens is het creëren van mogelijkheden voor startende ondernemers.

Er is een sterke band tussen bedrijfsleven en verenigingen in personele zin (actief als vrijwilliger) en in financiële zin (als sponsor)

4.10 Recreatie en toerisme

Door zijn magnifieke plaats in De Kempen vormt Luyksgestel een schakel in het uitgebreide netwerk van fiets- en wandelpaden. Vele toeristen “doen” Luyksgestel aan.

Het schort echter aan voldoende promotie.

Er moeten voldoende gedetailleerde beschrijvingen met afbeeldingen en kaarten gemaakt worden, welke in de diverse horeca- en vakantiegelegenheden ter beschikking van de bezoekers gesteld worden.

4.11 Communicatie

Het samen werken aan leefbaarheid heeft een kans van slagen, als inwoners actief meedoen. Draagvlak en participatie zijn nodig om datgene wat men nastreeft ook te bereiken. Helderheid met betrekking tot ieders positie is hierin een belangrijk gegeven. Daarom is van uitermost belang dat de Dorpsraad hierin zijn positie verbetert en verduidelijkt. Dit zowel ten opzichte van de gemeente (convenant) alsook ten opzichte van de Luyksgestelnaren.

Het versterken van de positie van de Dorpsraad zal een positieve invloed hebben op de uitvoering van alle projecten. Daarom zal de Dorpsraad zich inzetten voor structureel overleg, het maken van duidelijke (werk)afspraken en te streven naar een evenredige vertegenwoordiging van alle leeftijdsgroepen in de Dorpsraad.

5 Projecten

Nr.	Project
1	Ruimtegebrek basisschool en brede school
2	Multifunctionele Accommodatie (M.F.A.)
3	Boodschappendienst
4	Brievenbus in centrum

5	Commerciële voorzieningen in M.F.A.
6	Niet commerciële voorzieningen in M.F.A.
7	Bibliotheekpunt
8	Inventaris S.C.C. Den Eijkholt
9	Intensiever gebruik Galaxy
10	Opknapt sportpark Hasselsestraat
11	Verbeteren c.q. vernieuwen accommodatie voor paardensportvereniging, fietscrossclub en schietvereniging
12	Gelijke behandeling verenigingen
13	Werving bestuursleden door vergrijzing
14	Inzet Domotica/VieDome
15	Zorg in eigen dorp
16	Ambulancedienst koppelen aan België (Overpelt/Lommel)
17	Zorg voor beter
18	(Her)inrichten c.q. uitbreiden dorpservicepunt
19	Virtueel plein
20	Zorg- en seniorenwoningen in / in de directe omgeving van Kerkstraat
21	Ontwikkelen woningbouw voor verschillende doelgroepen
22	Kerkewei
23	Groenere aankleding Gestelplaetse
24	Toegankelijk maken park voor ouderen (uitvoeren 2 ^e fase)
25	Busverbinding met Maxima Medisch Centrum Veldhoven verbeteren
26	Meer duidelijkheid buurtbusregeling
27	Onveilige situatie Jumbosupermarkt
28	Verkeersveiligheid Dorpstraat
29	Aanpassen verkeerssituatie kruising Rijt/Neerrijt/Hoge Rijt
30	Verkeersveiligheid op verbindingswegen richting Weebosch en Eersel verbeteren
31	Verbeteren wegdek nieuwe wijken
32	Parkeerruimte bij sportpark Hasselsestraat
33	Parkeerruimte in centrum (Kerkstraat, school, Den Eijkholt)
34	Snellere afhandeling en betere communicatie gemeente
35	Betere samenwerking inwoners / dorpsraad
36	Belang Dorpsraad vergroten
37	Verbeteren positie Dorpsraad
38	Verbeteren bedrijfsklimaat
39	Behoeftonderzoek ondernemers
40	Gemeentelijk beleid economische zaken vergroten

6 Bijlagen